

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

Pelastajatarve 2020–2030

Kuntien eläkevakuutuksen (Keva) mukainen päätoimisen henkilöstön poistumaennuste vuosille 2020–2030 on seuraava:

Taulukko 1 Eläkepoistuma pelastustoimessa 2020–2030, perustuen Kevan tilastoihin

Vuodet	2020–2025	2026–2030	2020–2030
Vanhuuseläke	525 henkilöä	527 henkilöä	1052 henkilöä
Osatyökyvyttömyyseläke	68 henkilöä	64 henkilöä	132 henkilöä
Täysi työkyvyttömyyseläke	137 henkilöä	126 henkilöä	263 henkilöä
Yhteensä:	730 henkilöä	717 henkilöä	1447 henkilöä

Kevan tilastot huomioivat vain eläkepoistuman. Muista kuin eläkkeelle siirtymisestä johtuvaa poistumaa on myös vaikea ennakoida pelastuslaitostasolla, koska sitä ei seurattu tähän asti systemaattisesti. Arvioiden mukaan esimerkiksi ammatinvaihtamisesta johtuva poistuma on noin 0–1 henkilöä per pelastuslaitos vuodessa.

Eläkkeelle siirtymisen aiheuttama vuosipoistuma on näin ollen 145 henkilöä. Pelastusopiston normaali koulutustahti (120 henkilöä/vuosi) 144 henkilöä vuonna 2022 ei palvele täysin pelastushenkilöstön osalta tällä hetkellä tätä vuosittaisen poistuman tarvetta.

Helsingin Pelastuskoulu kouluttaa pelastajia 20 henkilöä/vuosi ja alipäällystä tarpeiden mukaan. Viimeinen pelastajakurssi aloittaa syksyllä 2021 ja opinnot tulee saattaa loppuun syksyyn 2023 mennessä.

Kevan poistumatilastot koskevat pääsääntöisesti pelastushenkilöstöä. Asiantuntijat, alipäällystä ja päällystä sekä päälliköt vähintään osittain jäänevät ko. tilastoinnin ulkopuolella. Tilastoinnissa on tämän osalta epävarmuutta. Prontosta saadaan vuosittain pelastuslaitosten tekemä teoreettinen arvio vanhuuseläkkeelle siirtyvien päällystön sekä alipäällystä / muun pelastushenkilöstön määrästä. Usein laitokset perustavat ko. arvion suoraan Kevan tilastoihin, joten merkittävää tarkennusta senkään kautta ei saada. Päällystön osalta voidaan kuitenkin todeta, että arvioiden mukaan Pelastusopiston koulutusmäärät tämän osalta vastaavat tarvetta.

Ammattiryhmittäin tarkasteluna vuosien 2021–2030 aikana operatiivisesta henkilöstöstä (operatiivinen päällystä ja alipäällystä ja pelastushenkilöstö) eläköityy noin 1 271 henkilöä

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

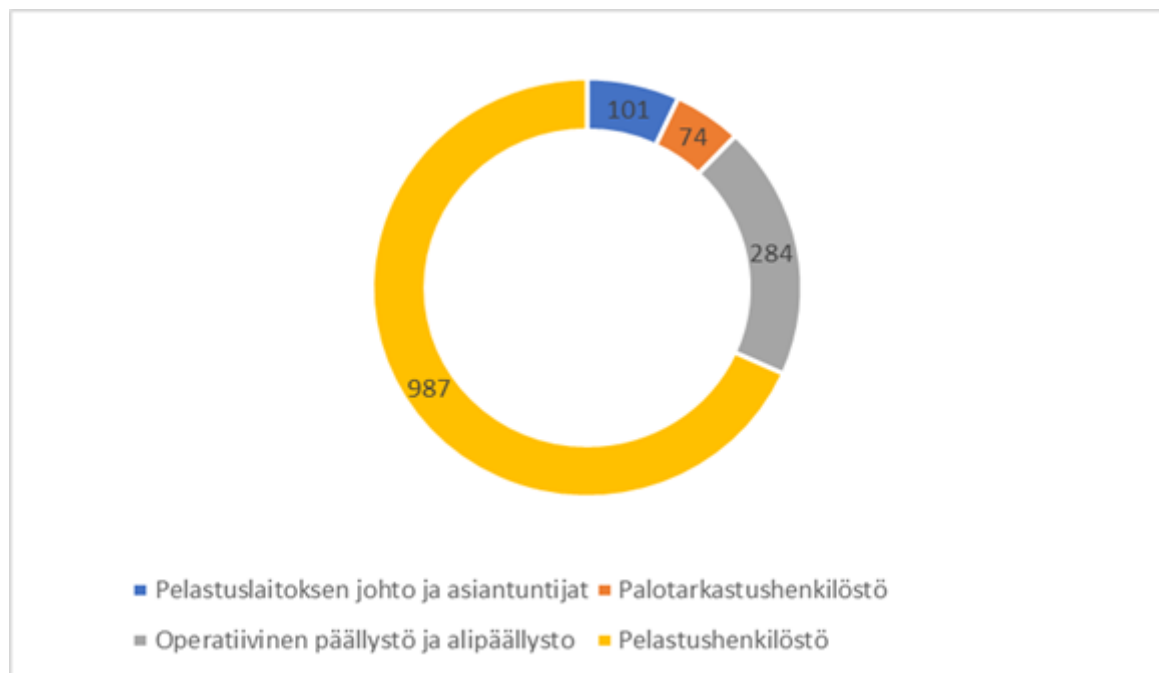

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

sekä pelastuslaitosten johto- ja asiantuntijatehtävistä 101 henkilöä ja onnettomuuksien ehkäisytehtävistä 74 henkilöä. Ammattiryhmittäistä eläköitymisennustetta ilmentää kuvio 1.

Kuvio 1. Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin 2021–2030

Eläkkeelle siirtymisen aiheuttama sisäinen vuosipoistuma vaihtelee 135–152 henkilön välillä. Poistuman korvaamiseksi tarvitaan vuosittain yli 100 uutta valmistunutta pelastajaa ja esimiestehtäviin 40–50 henkilöä.

Pelastajatarve 2020–2030

Välittömän eläkepoistuman lisäksi voidaan pelastustoimen henkilöstötarvetta tarkastella lisäksi kolmen muun tason kautta (ks. kuva 1).

Poistumasta aiheutuva rekryointitarve on tarpeista välittömin. palvelutasopäätöksiin on kirjattuna myös muuta kuin välittömään poistumaan liittyvää tarvetta, jota voidaan kuvailla ns. strategiseksi lisäykseksi, jotta alueella tarvittava ja edellytettävä pelastustoimen palvelutaso voidaan säilyttää. Kolmantena tulevat ennakoidut henkilöresurssilisäykset, joita ei vielä toistaiseksi ole kirjattu palvelutasopäätökseen, ja jotka näin ollen eivät ole vielä mukana konkreettisissa resurssisuunnitelmissa. Tämä tarve muodostuu vuosien 2020–2030

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

aikana esimerkiksi varallaoloon kohdistuvasta muutoksesta sekä hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvistä uusista tarpeista. Neljäntenä henkilöstötarpeen tasona voidaan ajatella olevan niin sanottu pitkän ajan ennakoituista toimintaympäristömuutoksista johtuva henkilöstötarpeen lisäys. Lisäys voi perustua useisiin seikkoihin, kuten työaika- ja muun lainsäädännön muutoksiin tai esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamaan onnettomuusprofiilin muutokseen.

Kuva 1. Pelastustoimen henkilöresurssintarpeen eri tasoja.

Sisäministeriön pelastusosasto on vuosina 2020 ja 2021 pyytänyt pelastuslaitoksilta arviot pelastajatarpeen lisäyksestä (taulukko 2). Taulukossa kaksi on eritelty ennakoitua tarpeita toimintavalmiuden parantamiseen ja varallaolon muutokseen liittyen. Tarpeet ovat siis kuvan yksi mukaisesti joko jo palvelutasopäätöksiin kirjattua lisäystarvetta tai ennakoitua pelastajien lisäystarvetta.

Taulukoiden 2 ja 3 tiedot pyydettiin tarkistamaan alueen pelastustoimien ja aluehallintovirastojen pelastustoimi ja varautuminen -vastuualueiden toimesta kyselyllä jonka dl. oli 4.6.

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

Pelastuslaitosten antamien viimeisimpien arvioiden mukaisesti kaiken kaikkiaan toimintavalmiuden parantaminen ja varallaoloon liittyvät muutokset aiheuttanevat vuosien 2020–2030 aikana 1016 pelastajan lisätarpeen pelastustoimen henkilöstöön.

Toimintavalmiuden parantamiseen ja varallaoloon liittyviin muutoksiin perustuva henkilöstötarve on suurimmillaan vuosina 2021–2026, jonka jälkeen arviot tarpeesta pienenevät merkittävästi (ks. taulukko 3).

Vuositalolla tarve on 178,7 henkilöä jo vuodelle 2021, 164,7 henkilöä vuodelle 2022, 172,7 henkilöä vuodelle 2023, 140,7 henkilöä vuodelle 2024, 93,7 henkilöä vuodelle 2025 ja 76,7 henkilöä vuodelle 2026. Nykyisellä koulutusmäärällä (mukaan lukien sekä Pelastusopisto että Helsingin Pelastuskoulu) tähän tarpeeseen ei pystytä vastaamaan. **Vuosien 2021–2026 lisätarve, välittömän poistuman lisäksi, on arvioitu 1016 henkilöön.**

Taulukko 2 Toimintavalmiuden parantamisen ja varallaolon muutoksen aiheuttama pelastajatarpeen lisäys pelastustoimessa 2020–2030.

	Kysely 2020, tavoitetila 2030 (lkm.)			Kysely 2021, tavoitetila 2030 (lkm.)		
	Toiminta- valmiuden paranta- minen	Varallaolo	Yhteensä	Toiminta- valmiuden paranta- minen	Varallaolo	Yhteensä
Alueen pelastustoimi						
Helsinki	115	0	115	156	0	156
Länsi-Uusimaa	58	0	58	41	0	41
Keski- Uusimaa	58	0	58	55	0	55
Itä-Uusimaa	6	0	6	10	0	10
Oulu- Koillismaa	15	15	30	1	39	40
Jokilaaksot	3	27	30	0	113	113
Varsinais- Suomi	20	0	20	20	15	35
Kanta-Häme	8	0	8	23	0	23
Päijät-Häme	5	2	7	0	16	16
Kymenlaakso	0	0	0	0	0	0
Etelä-Karjala	8	20	28	12	25	37
						Huom! jako vuosille

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

Etelä-Savo	10	10	20	5	5	10	Huom!
							jako vuosille
Keski-Suomi	10	30	40	10	63	73	
Pirkanmaa	92	0	92	94	0	94	
Satakunta	15	0	15	15	0	15	
Etelä-Pohjanmaa				20	10	30	
Pohjanmaa				0	50	50	
Keski-Pohjanmaa	5	14	19	5	0	5	
Pohjois-Savo	101	33	134	22	25	47	
Pohjois-Karjala	8	13	21	24	42	66	
Kainuu	6	24	30	0	34	34	
Lappi	4	20	24	8	20	28	
Yhteensä	547	208	755	521	457	978	

Taulukko 3 Toimintavalmiuden parantamisen ja varallaolon muutoksen aiheuttama henkilöstötarpeen lisäys pelastustoimessa 2020–2030, jaettuna vuositasolla realisoituvaan henkilöstötarpeeseen.

T = toteutunut, A = Arvio, P=päätös, TV= tuleva vaatimus, E= esitys

Alueen pelastustoimi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Yht.
Helsinki	29	12	17	12	17	12	17	28	12	0	156 sis. 5 tekn/ hall. henk.
Länsi-Uusimaa	0	0	0	31	0	10	0	0	0	0	41
Keski-Uusimaa	0	11	0	11	0	11	0	11	0	11	55 P
Itä-Uusimaa	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	10 T
Oulu-Koillismaa	7	4	3	4	4	4	4	4	4	2	40
Jokilaaksot	72	3	4	3	4	4	5	3	4	4	106

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

Varsinais-Suomi	0	0	20	0	0	15	0	0	0	0	35
Kanta-Häme	0	4	5	3	11	0	0	0	0	0	23
Päijät-Häme	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	16
Kymenlaakso	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Etelä-Karjala	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7	67
Etelä-Savo	5	5	5	5	5	0	0	0	0	0	25
Keski-Suomi	0	28	29	16	0	0	0	0	0	0	73
Pirkanmaa	12 T	0	22 P	22 P	10 A	0	6 A	0	0	22 (10) A	94
Satakunta	0	0	5	5	5	0	0	0	0	0	15
Etelä-Pohjanmaa	0	10	20	0	0	0	0	0	0	0	30
Pohjanmaa	0	8	8	6	5	6	5	4	4	4	50
Keski-Pohjanmaa	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	5
Pohjois-Savo	0	33	8	4	2	0	0	0	0	0	47
Pohjois-Karjala	13	9	8	12	8	8	8	0	0	0	65 (66)
Kainuu	34 P	0	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Lappi	0	21 E	7 E	0	0	0	0	0	0	0	28
Yhteensä	178,7	164,7	172,7	140,7	93,7	76,7	51,7	56,7	30,7	49,7	1016

Tulevien vuosien pelastajatarve jakautuu suomen- ja ruotsin-/kaksikieliseen tarpeeseen, jonka jakautumista vuositasolla kuvaa seuraava taulukko 4. Ruotsinkielisen tarpeen osalta tietoja on kysytty myös Ahvenanmaan (Maarianhamina ja Jomala) pelastustoimelta, jonka 9

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

henkilön tarve tulee vielä edellä mainittujen 1016 pelastajan päälle. Kokonaistarve koulutuksen osalta nousee kaikkiaan 1025 pelastajaan vuoteen 2030 mennessä.

Taulukko 4. Suomen- ja ruotsin-/kaksikielinen pelastajatarve 2021–2030.

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Yht.
suomen-kieliset	145,7	135,7	138,7	113,7	59,7	49,7	21,7	19,7	5,7	38,7	729
ruotsin-/kaksikieliset	35	30	35	27	35	27	30	38	25	14	296
Yhteensä	180,7	165,7	173,7	140,7	94,7	76,7	51,7	57,7	30,7	52,7	1025

Seuraava taulukko 5 kuvaa tarkemmin ruotsin-/kaksikielisten tarvetta vuosina 2021–2030 pelastuslaitoskohtaisesti.

Taulukko 5. Pelastuslaitosten ruotsin-/kaksikielisten pelastajien tarve vuosina 2021–2030.

Pelastuslaitos	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Yht.
Helsingin pelastuslaitos	29	12	17	12	17	12	17	28	12	0	156
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	0	0	2	2	6	4	1	1	1	1	18
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pl	1	1	0	0	2	1	2	2	2	1	12
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	0	3	2	3	2	1	2	1	0	1	15
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38
Pohjanmaan pelastuslaitos	0	6	8	6	2	5	3	1	2	3	36
Varsinais-Suomen pelastuslaitos	1	3	1	0	1	0	1	0	4	1	12
Ahvenanmaa, Maarianhamina	2	1	1	0	1	0	0	0	0	2	7
Ahvenanmaa, Jomala	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
Yhteensä	35	30	35	27	35	27	30	38	25	14	296

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

LIITE 1

Eräitä 4.6. mennessä tehdyn kyselyn vastauksista

Etelä-Suomen aluehallintovirasto:

Pelastuslain 28 §:n mukaan pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Edelleen lainkohdan mukaan tehtävät on suunniteltava ja toteutettava siten, että ne voidaan hoitaa mahdollisimman tehokkaalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Pelastuslain 85 §:n mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on valvoa palvelutason riittävyyttä ja tuoda esiin, mikäli palvelutasossa on huomattavia epäkohtia. On merkillepantavaa, että aluehallintoviraston valvonta kohdentuu toteutuman valvontaan ja sieltä huomattavien epäkohtien esiin nostamiseen. Huomattava epäkohta on jo niin merkittävä palvelutason alenema, että sen korjaaminen vaatii merkittäviä toimenpiteitä alueen pelastustoimelta resurssien osalta. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alue käsittää Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Kanta-Hämeen, Itä-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Helsingin pelastustoimen alueet. Aluehallintovirastot tekevät kahden vuoden välein peruspalveluidenarviointia tarkastellen siinä sekä hälytyspalveluiden kysyntää, että saatavuutta. Viimeisin peruspalveluiden arviointi on tehty vuonna 2020. **Peruspalveluiden arviointi toi esille, että niin sanottuja riskiruutuja (toimintavalmiudessa huomattava epäkohta neljänä peräkkäisenä vuotena) on kaikilla kahdeksalla Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen pelastustoimen alueilla.** Suurimmat puutteet ensimmäisen yksikön ja pelastustoiminnan toimintavalmiusaikojen täyttymisessä sekä riskiluokan ruutujen saavuttamisessa valtakunnallisesti asetettujen vähimmäistavoitteiden mukaisesti, on nimenomaan pääkaupunkiseudun pelastustoimen alueilla (Helsinki, Keski-Uusimaa ja Länsi-Uusimaa). Vuonna 2019 Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi uhkasakon asettamispäätöksen Helsingin kaupungin alueen pelastustoimelle pelastustoimen toimintavalmiudessa olleiden huomattavien epäkohtien korjaamiseksi. Vuonna 2021 Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle korjausmääräyksen pelastustoiminnan huomattavien epäkohtien korjaamisesta. Länsi-Uudenmaan alueen pelastustoimen suuntaan on kohdennettu myös valvontatoimia.

On huomioitava, että koska aluehallintoviraston valvonta kohdentuu toteutuman valvontaan, ja alueen pelastustoimen vastuulla on tuottaa riskianalyysi ja määrittää riittävät voimavarat näihin paikallisiin onnettomuusuhkiin vastaamiseksi resurssien osalta ja kohdentaa ne tulevaisuuden tarpeita ennakoiden. On siis huomioitava, että aluehallintoviraston näkemys

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

perustuu parhaaseen arvioon asiasta. Pelastustoimen palvelutason riittävyttä arvioitaessa on otettava huomioon myös alueen väestökehitys. **Tätä taustaa varten aluehallintoviraston näkemyksen mukaan vastaukset, joiden mukaan tarpeita ei ole lainkaan tai ne ovat vain muutamia henkilöitä, ovat riittämättömiä, sillä jo nyt kaikilla alueen pelastustoimilla Etelä-Suomen alueella on vähintäänkin yksittäisiä riskiruutuja, jotka edustavat huomattavaa epäkohtaa palvelutasossa.** Lisäksi kyseisillä pelastustoimen alueilla on ollut käytössä varallaolo, jonka päättymisen välittömät vaikutukset eivät ole vielä välttämättä näkyneet suoraan henkilöstöresursseissa. Pääkaupunkiseudun osalta vastaukset vastaavat alueen pelastustoimen ilmoittamia palvelutason kehittämissuunnitelmia. On kuitenkin huomioitava, että henkilöstömäärä ei vielä kerro riittävän täsmällisesti sitä, mihin lisärekrytoitava henkilöstö tulee sijoittumaan.

Muistiossa esitetyt laskelmat eivät huomioi pelastajan kouluttautumista ylöspäin alan koulutuspolulla, vaan lähtee olettamasta, että pelastaja pysyy läpi uran samassa tehtävässä. Näkemyksemme mukaan kuitenkin merkittävä osa henkilöstöstä opiskelee ylempiin tehtäviin, ja tuo määrä kasvaa koko ajan. Tämä on syytä huomioida koulutusmäärän mitoituksessa. (Huom! Huomioitu kuviossa 1.)

Muistiossa on kuvattu, ettei alan vaihtaminen ole muistion kirjoittajien mukaan merkittävä ongelma. Pelastuslaitoksilta saatujen tietojen mukaan alanvaihtajia on, ja määrä lisääntyy koko ajan. **Tieteelliset tutkimukset z- ja y-sukupolvien suhtautumisesta työhön ja alanvaihtamiseen kertovat, että asiaan on syytä varautua ja huomioida se koulutusmitoituksessa.**

Muistiossa esitetyt henkilöstötarpeet eivät tuo esille palvelutuotannon yhdenvertaisuuden kannalta olennaista asiaa eli ruotsinkielisen pelastajakoulutuksen tarvetta. Etelä-Suomen alueella toimivat pelastuslaitokset ovat tuoneet toistuvasti esiin tarpeen ruotsinkieliselle koulutukselle, jotta palvelutasossa pystytään toimimaan niin henkilöstöpoliittisesti kuin toiminnallisesti yhdenvertaisella tavalla ja kielilain vaatimusten mukaisesti. Tämä on myös aluehallintoviraston näkemyksen mukaan resurssitarpeiden osalta ehdottomasti huomioitava asia.

Kehittyneen lainsäädännön ja tiukentuneen ohjeistuksen myötä henkilöstön täydennys- ja ylläpitokoulustarve on kasvanut, erityisesti ensihoitoon liittyvien vaatimusten osalta. Tämä lisääntyneestä täydennyskoulustarpeista huolehtiminen tapahtuu tällä hetkellä ylitöiden ja muiden järjestelyjen kautta, ja pitkällä aikavälillä näkyy henkilöstöresurssitarpeessa.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinä

Tuleva perhevapaa-uudistus tulee verrokkimaissa toteutettujen uudistuksista saatujen tietojen valossa vaikuttamaan erityisesti miesvaltaisille aloille. **Perhevapaa on työntekijän subjektiivinen oikeus, ja tällä tulee olemaan isoja vaikutuksia myös resurssitarpeeseen.**

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pitää valtakunnallisesti esitettyä määrää alimitoitettuna paitsi palvelutason riittävyyden kuin edellä mainittujen muiden seikkojen nojalla. Koulutustarpeen seuranta tulisi aluehallintoviraston näkemyksen mukaan olla säännöllistä ja systemaattista, tarkastella asiaa isojen yhteiskunnallisten muutosten valossa sekä reagoida herkästi muuttuneisiin tarpeisiin.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto:

Etelä-Pohjanmaan pelastustoimialue alueen tiedot 30 henkilöä pitävät paikkansa eikä tarkentamiselle nähdä tarvetta. Luvut perustuvat arvioon.

Keski-Pohjanmaan pelastustoimialue alueelle muistiossa esitetty 16 henkilöä ei pidä paikkaansa. Alueen muistiossa esitetty luku 16 henkilöä muutetaan 5 henkilöksi. Alueen pelastuslaitoksen arvio kokonaistarpeesta on viisi vuonna 2023.

Keski-Suomen pelastustoimialue kyseessä on tämänhetkinen arvio, joka on laadittu palvelutasopäätöksen yhteydessä eikä päätöksiä viroista ole tehty. Esitetyt luvut ovat oikeat. Muistiossa esitetty alueen tarve on arvio ja määrä olisi 73 henkilöä.

Pirkanmaan pelastustoimialue alueen luvut ovat tarkentuneet esitetyistä 92 henkilöstä. Vuoden 2021 osalta esitetyt 12 paikkaa on toteutunut. Vuosien 2023 ja 2024 osalta on esitetty 44 paikkaa, jotka jakautuvat kyseisille vuosille tasaisesti. Esitys on hyväksytty ja asiasta on annettu päätös. Vuodesta 2025 vuoteen 2030 esitetyt luvut ovat arvioita. Pelastustoimen osalta kokonaistulos on esitettyä 92 henkilön tarpeen lisäystä suurempi kahden henkilön lisäyksen tarpeella eli kokonaistulos olisi 94. Tämän lisäksi alueella on havaittu tarvetta ensihoitohenkilöstön lisäykselle vuonna 2030, jonka suuruus olisi 10 henkilöä.

Pohjanmaan pelastustoimialue alueen ilmoituksen mukaan muistiossa esitetty luku 47 ei pidä paikkaansa, vaan tarve olisi kaikkiaan 50 henkilöä. Tämäkin luku on arvio kokonaistarpeesta suuntaa antavasti.

Aluehallintovirastolle toimitettuihin asiakirjoihin perustuen muistion luvut henkilöstötarpeesta ovat muuttuneet. Muistiossa pelastustoimialueille on esitetty kaikkiaan tarvetta 258 henkilölle. Kuitenkin alueen pelastustoimien toimittamien vastausten perusteella tarve alueella olisi 252 henkilölle pelastustoimessa. (Huom! Ensihoidon osalta Pirkanmaa mainitsi erikseen 10 henkilön lisätarvetta vuonna 2030, joka oli myös arvio. Mikäli

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

ensihoidon henkilöstön tarve lasketaan mukaan, on alueen kokonaistarve 262 henkilöä. Onko Pirkanmaan vuoden 2030 tarve ensihoitoa?)

Itä-Suomen aluehallintovirasto:

Itä-Suomen aluehallintovirasto on saanut lausuntonsa 31.5.2021 jälkeen lisätietoja ja täydentää lausuntoaan Etelä-Savon osalta. Etelä-Savon pelastuslaitoksen 4.6.2021 ilmoituksen mukaan lisäystarve on yhteensä 25 htv, joista 15 htv:n lisäyksestä on päätetty palvelutasopäätöksessä ja sen kehittämissuunnitelmassa. 10htv:n lisäyksestä ei ole päätöstä. Itä-Suomen aluehallintoviraston arvion mukaan pelastuslaitoksen uusi arvio on riittävän tasoinen.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto:

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston alueella toimivat Jokilaaksojen, Kainuun ja Oulu-Koillismaan alueiden pelastustoimien pelastuslaitoksilla viikonloppujen sekä virka-ajan ulkopuolinen valmius on perustunut hyvin pitkälti varallaolossa olevien päätoimisten ja sivutoimisten valmiuteen. Pelastuslaitokset ovat kertoneet luopuvansa tai tekevänsä muutoksia alueidensa varallaoloihin vuoden 2021 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa muun muassa suuria rekrytointitarpeita pelastustoimien alueille toimintavalmiuden säilyttämiseksi. Aluehallintoviraston saamien tietojen mukaan Muistio pelastustoimen henkilöstötarpeista pitää paikkaansa Oulu-Koillismaan pelastustoimi aluetta lukuun ottamatta. Oulu-Koillismaan kohdalle taulukkoon 3 on kirjattu vuoden 2021 tarpeeksi 0, kun todellinen on luku 7 henkilöä. Kaikilta osin taulukkoon kirjatut henkilöstötarpeet eivät ole kovin selviä, sillä osa tiedoista on uusia alueelle rekrytoitavia virkoja ja osa esimerkiksi eläköitymisen perusteella rekrytoitavia. Varmuudella ei voida sanoa kumpia kaikki taulukkoon kirjatut luvut ovat. (Huom! Henkilöissä on mukana tarkastaja v. 2022 ja 6 tike henkilöä v. 2024-2025).

Oulu-Koillismaan pelastustoimialueelle suunniteltujen muutosten ja välittömään valmiuteen rekrytoitavan henkilöstön riittävyyttä pelastustoimen toimintavalmiusaikatavoitteiden saavuttamiseksi voidaan pitää vaatimattomana varallaoloista luopumista edeltävään aikaan. **Tässä vaiheessa on haastavaa arvioida, riittääkö tuleva järjestely riittävän palvelutason varmistamiseksi.** Erityisesti haaste tulee esille alueen kuntakeskuksissa, joissa on riskiluokan II riskiruutuja. Näitä riskiruutuja ei ole tavoitettu kaikilta osin 50 prosentin toimintavalmiusaikatavoitteessa tähänkään asti. Muutosten myötä jo ennestään vähäiset vahvuudet pienenevät edelleen, paloasemilla ei ole varallaoloa eikä henkilöstöä virka-ajan ulkopuolella. Miten tavoitetaan onnettomuuskohde 10 minuutissa riskiluokan II riskiruuduissa? Mikäli vakinaista henkilöstöä ei ole tarkoitus lisätä kerrottua enemmän, tulee sopimushenkilöstön aktivointi olemaan avainasemassa muutosten jälkeen riittävän

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

palvelutason varmistamiseksi. Tämä korostuu erityisesti jo edellä mainituilla riskiluokan II alueilla. Pelastustoiminnan johtamisjärjestelmä tulee kuitenkin paranemaan muutosten jälkeen.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto:

Vireillä on valvonta-asia koskien Satakunnan pelastuslaitoksen Huittisten, Ulvilan, Kankaanpään ja Harjavallan päätoimisesti miehitettyjen paloasemien tilannetta. Näiden asemien osalta päätoimisen henkilöstön vahvuus vaihtelee 0+2 ja 0/1+3välillä. Aluehallintovirasto ei ole antanut asiassa vielä ratkaisua, mutta päätöksellä voi olla vaikutusta myös päätoimisen henkilöstön määrään. Aluehallintovirasto ei kuitenkaan tule ottamaan päätöksessään kantaa siihen, miten alueen pelastustoimi tulee korjaamaan mahdollisesti todettavan puutteen pelastustoimen palvelutasossa. Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen osalta aluehallintovirastolla ei ole tällä hetkellä vireillä valvonta-asioita, joilla olisi vaikutuksia pelastuslaitoksen päätoimisen henkilöstön määrään (Huom! Laitoksen oma arvio +15 henkeä lisää) Muilta osin aluehallintovirastolla ei ole tietoa pelastuslaitosten henkilöstörakenteesta, eläköitymisistä tai muista poistumista.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos:

Sisäministeriö on pyytänyt kommenttia siitä, ovatko kommenttipyyntö (VN/12843/2021-SM-1) liitteenä olleessa muistiossa pelastustoimen henkilöstötarpeista olevat esitykset riittäviä pelastuslaitoksen tulevaisuuden palvelutasopuutteisiin vastaamiseksi. Länsi-Uudenmaan osalta muistiossa esitetään tällaiseksi tarpeeksi 41 henkilöä vuoteen 2030 mennessä. Tämän voidaan katsoa täyttävän välttävästi kysytyllä ajanjaksolla palvelutason noston aiheuttamat tarpeet. Syy miksi tarve on alentunut edellisestä kyselystä, on, että suunnitelmakauden aikana yksi paloasema on tarkoitus avata kevytyksikkötyyppisenä aiemmin kaavaillun normivahvuisen yksikön sijaan.

Otaniemen paloasema Espoossa on sisällytetty kaupungin investointisuunitelmaan siten, että sen käyttöönotto olisi viimeistään vuonna 2024. Tämä paloasema pyritään avaamaan täysin uudella miehityksellä (pelastustoiminnan virkoja noin 25). Rekrytoinnit on tarkoitus aloittaa vallitsevan heikon pelastajatilanteen vuoksi hyvissä ajoin, viimeistään vuonna 2023. Masalan paloasema Kirkkonummelle vuodelle 2026-27 ei vielä ole missään hyväksytyssä investointisuunnitelmassa. Tämän paloaseman on tarkoitus toimia ainakin alkuun kevytyksiköllä (pelastustoiminnan virkoja noin 12). Lisäksi olemme tälle vuodelle hakeneet kahdeksaa uutta palomiehen virkaa ylitöiden vähentämiseksi. Tämä johtaa jo aiempaa suurempaan pelastajatarpeeseen. Jos esityksemme hyväksytään, tarvitaan uusia pelastajia suunnitelmakaudella vähintään 45.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

Yleisellä tasolla muistiossa on hyvin käsitelty eläköityminen ja siitä aiheutuvat lisäkoulutustarpeet, mutta avoimeksi jää miten päällystön eläköityminen arvioidaan. Tällä olisi tärkeä merkitys sen vuoksi, että hyvin paljon päällystää, jonka koulutusmäärien raportissa sinänsä todetaan olevan kohdillaan, kouluttautuu päällystötehtäviin pelastusalan alempien koulutusten pohjalta. Tästä syystä näyttäisi, että sisäisten siirtymien vaikutus jää kuitenkin raportissa käsittelemättä. Käytännössä päällystön eläköityminen saattaa kuitenkin tätä kautta aiheuttaa merkittävän henkilöstön lisätarpeen. Tämä tarve voisi olla yleisluonteisesti laskettavissa siten, että vuosittain valmistuvan päällystön määrästä vähennetään alalla alemmissa tehtävissä jo työskentelevät ja tästä määrästä merkittävä osa lisätään vuosittaiseen alan peruskoulutuksen tarpeeseen. Arviomme tällaisesta siirtymästä on arviointikaudella noin 5-8 henkilöä yksinomaan Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksessa.

Toinen raportissa vähäiselle huomiolle jäävä seikka on sosiaalinen lainsäädäntö ja sen aiheuttamat henkilöstön lisäystarpeet. Erilaisten perhe-, opinto- ja muiden vastaavien subjektiivisten vapaiden määrä on lisääntynyt lainsäädännössä huomattavasti 2010 luvulla. Tietyllä tavalla samaan kategoriaan voidaan asettaa myös eri ministeriöiden ja muiden toimijoiden pyrkimykset jatkuvasti lisätä pakollista tai lähes pakollista työpaikkakoulutusta. Uusia työpaikkakoulutustarpeita nousee myös erilaisista uusista tietotekniikka- ja infrastruktuuriratkaisuista. Käytännössä Espoon kaupungilta pyytämämme lisävirat perustuvat juuri tässä kerrottuihin tarpeisiin.

Raportissa todetaan alalta siirtymisen olevan marginaalista. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kokemuksen mukaan toisiin ammatteihin siirtyjiä on vuosittain noin yksi henkilö. Suhteutettuna koko maan henkilöstöön tämä tarkoittaisi reilua kymmentä henkilöä vuosittain. Tätäkin pidämme ainakin nykyisiin koulutusmääriin verrattuna huomioon otettavana määränä.

Kaksi osittain myös koulutustarpeisiin liittyvää seikka näytetään raportissa ohitetun kokonaan. Toinen näistä on ruotsinkielisen työvoiman tarve. Tällä hetkellä edellisestä ruotsinkielisestä pelastajakurssista alkaa olla kulunut 10 vuotta. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kannalta on lähes sietämätön tilanne, että ruotsia puhuvia pelastajia ei ole tarjolla, koska kuitenkin vähintään ensihoidossa potilasta olisi pystyttävä palvelemaan molemmilla kotimaisilla kielillä kaksikielisillä alueilla.

Toinen tärkeä ohitettu seikka on pelastusopiston kyky mukautua koulutustarpeisiin. Pelastusopiston ainoana pelastusalan koulutusta järjestävänä, olisi ehkä syytä nykyistä paremmin seurata valtakunnallista työmarkkinatilannetta ja pyrkiä jo proaktiivisesti vaikuttamaan muutoksiin. Tähän liittyy myös se, että Pelastusopiston resursseja näytetään käytettävän varsin paljon täydennyskoulutukseen, joka on kuitenkin hinnoiteltu siten, että

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinen

useat laitokset pystyvät järjestämään vastaavan tasoista koulutusta pienemmillä työ-aikatappiolla ja hinnalla alueellisesti. Useat osanottajapulan vuoksi peruuntuneet täydennyskoulutukset syövät sekä Pelastusopiston resursseja että uskottavuutta. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos näkee, että pelastusalan niin perus- kuin täydennyskoulutustakin olisi kustannusvastaavaa ja tehokasta antaa esimerkiksi Uudenmaan alueella jatkossakin.

Etelä-Savon pelastuslaitos:

10 htv:n lisäys perustuu voimassa palvelutasopäätökseen ja 5 htv:n lisäys perustuu palvelutasopäätöksen kehityssuunnitelmaan. 10 htv:n perustuu mahdolliseen resurssitarpeeseen lisäykseen, kun Mikkelin kaupungin pohjoisosa kehittyy ja sinne on mahdollisesti tehtävä muutoksia toimintavalmiuden näkökulmasta katsottuna. Tästä lisätarpeesta ei ole päätöstä.

Kanta-Hämeen pelastuslaitos:

Kanta-Hämeen pelastuslaitos on ilmoittanut 2021 tehdyssä kyselyssä henkilöstötarpeeksi 17 henkilöä toimintavalmiuden parantamiseksi. Nämä tiedot pohjautuvat sekä voimassa olevaan palvelutasopäätökseen, sekä valmisteilla olevaan palvelutasopäätökseen (2022-2025). Palvelutasopäätösvalmistelun 2022-2025 yhteydessä olemme toimintaympäristön muutokseen liittyen todenneet tarpeen pelastustoiminnan johtamisjärjestelmän muutokselle, joka edellyttää edellisten lisäksi kuuden uuden palomiehen viran perustamista. Palvelutasopäätöstä vuosille 2022-2025 ei ole vielä hyväksytty. Kokonaisarvio tällä hetkellä palvelutasopäätökseen kirjatusta henkilöresurssilisäyksestä sekä ennakoidusta resurssilisäyksestä vuosille 2020-2030 on yhteensä 23 henkilöä. Luvuissa ei ole huomioitu poistumasta aiheutuvaa rekrytointitarvetta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos:

Vuoden 2021 kyselyssä Keski-Uudenmaan pelastuslaitos arvio vuoden 2030 henkilöstön tavoitetilaksi oli 55 htv lisääminen toimintavalmiuden parantamiseksi. Tämä arvio pitää edelleen paikkaansa.

Asiaan liittyen on tehty seuraavia päätöksiä:

- 8.12.2020 johtokunta hyväksyi suunnitelman pelastustoiminnan toimintavalmiuden parantamiseksi. Suunnitelma koskee vuosia 2022- 2026 ja sen myötä Vantaalle lisätään 3 uutta kärkiyksikköä ja 33 pelastajan virkaa
- 8.12.2020 johtokunta hyväksyi palvelutasopäätöksen vuosiksi 2021-2024. Tälle ajanjaksolle osuu em. lisäyksistä 2/3 osaa eli 22 htv.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö Inrikesministeriet

SM Pelastusosasto/Jaana Määttä, Mirva Kahlos
Pelastusopisto/Aliisa Puustinen, Jarno Ruusunen
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos/Esko Hätinä

2020-luvun loppupuolelle on suunniteltu pelastustoiminnan toimintavalmiuteen liittyviä parannuksia muualle Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueelle yhteensä 22 htv verran. Nämä asia on tunnistettu palvelutasopäätöksessä, mutta niistä tehdään päätökset tulevien palvelutasopäätösten ja taloussuunnitelmien yhteydessä.

Vantaan kaupunki ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ovat yhteisesti todenneet kesäkuussa 2021 pelastajat työvoimapula-alaksi.